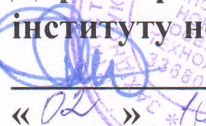

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Т.в.о. декана
юридичного факультету

Налія МОСКАЛЮК
02 10 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ
02 10 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ
« 02 » 10 2023 р.

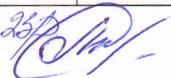
РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни “Інформаційне право”

ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань: 08 Право
спеціальність: 081 Право
Освітньо-професійна програма: «Право»

Кафедра цивільного права і процесу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практ.	ІРС	Тренінг, КПІЗ	Самост. робота студ.	Разом	Залік
Денна магістр	1	II	30	15	5	4	96	150	II
Заочна магістр	1, 2	II, III	8	4			138	150	III

ТЕРНОПІЛЬ – ЗУНУ
2023

02.10.23

Робочу програму склала доцент кафедри цивільного права і процесу, к.ю.н., доцент
Інна ЗАЙЦЕВА-КАЛАУР

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри цивільного права і
процесу, протокол № 3 від «02» жовтня 2023 р.

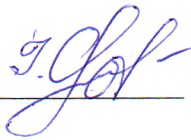
Завідувач кафедри
д.ю.н., професор

Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 081 Право,
протокол № 3 від «02» жовтня 2023 р.

Голова групи
забезпечення спеціальності

Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК

Гарант ОП

Валентина СЛОМА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ „ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО”

1. Опис дисципліни „Інформаційне право”

Дисципліна „Інформаційне право”	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань: 08 Право	Статус дисципліни - вибіркова Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність: 081 Право	Рік підготовки: <i>денна – I</i> <i>заочна – I, II</i> Семестр: <i>денна – II</i> <i>заочна – I, II</i>
Кількість змістових модулів – 2	ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 15 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна – 96 год, тренінг – 4 год.</i> <i>Заочна – 138 год.</i> Індивідуальна робота : <i>Денна – 5 (год.)</i> <i>Заочна – .</i>
Тижневих годин: 10 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета й завдання вивчення дисципліни „Інформаційне право”

2.1. Мета вивчення дисципліни

Програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на формування цілісної системи теоретичних і практичних знань щодо інформаційного права.

Головне завдання дисципліни "Інформаційне право" полягає в тому, щоб разом з іншими дисциплінами закласти основи знань щодо основних понять інформаційного права, прав та обов'язків учасників інформаційних правовідносин, а також можливостей захисту при порушенні їх прав.

2.2. Завдання вивчення дисципліни: завдання, що досягаються при опануванні навчальної дисципліни «Інформаційне право» полягають у формуванні у студентів юридичних вузів необхідних правових знань щодо науки інформаційного права, які невід'ємно пов'язані з їх підготовкою та подальшою професійною діяльністю.

2.3. Знати: В результаті вивчення дисципліни "Інформаційне право" студенти повинні *знати*:

- сутність основних понять інформаційного права: «інформаційне право», «інформаційні права та свободи», «інформаційне суспільство», «інформаційне законодавство», «інформаційні ресурси», «інформаційна безпека», та ін.;
- чинне законодавство, що регулює інформаційні відносини в Україні, основну мету, принципи і завдання інформаційного права;
- підстави виникнення інформаційних правовідносин;
- правове регулювання діяльності організацій ЗМІ;
- правові механізми здійснення інформаційних прав;
- правовий режим окремих видів інформації;
- види юридичної відповідальності за порушення інформаційного законодавства.

Вміти: по завершенню вивчення дисципліни «Інформаційне право» студенти можуть обґрунтовано використовувати професійно-профільовані знання для вирішення конкретних ситуативних завдань, що виникають у сфері інформаційних відносин.

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ „ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО”

Змістовий модуль 1. Сутність, зміст та загальна характеристика інформаційного права. Інформаційні правовідносини.

Тема 1: Сутність та зміст інформаційного права.

Поняття інформаційного права. Об'єкт, предмет і методи інформаційного права. Основні принципи інформаційного права. Місце інформаційного права в юридичній науці. Міжгалузевий зв'язок інформаційного права. Структура науки і навчальної дисципліни "Інформаційне право".

Нормативно-правові акти: 1-35.

Література: 8, 9, 11, 12, 14, 22, 24, 28, 32.

Тема 2. Інформаційне законодавство України.

Сутність інформаційного законодавства. Нормативні акти у сфері інформаційних відносин. Проблеми розвитку та реформування інформаційного законодавства в період переходу до інформаційного суспільства. Інформаційне право та інформаційне законодавство.

Нормативно-правові акти: 1-35.

Література: 8, 9, 11, 12, 14, 22, 24, 28, 32.

Тема 3. Інформаційні правовідносини.

Поняття інформаційних правовідносин. Підстави виникнення цивільних інформаційних правовідносин. Види інформаційних правовідносин. Суб'єктивний склад цивільних інформаційних правовідносин. Інформація як об'єкт інформаційних правовідносин. Види інформації. Зміст інформаційних правовідносин.

Література: 8, 9, 11, 12, 14, 19, 22, 27, 28, 38.

Тема 4. Правове регулювання медіа.

Законодавство у сфері медіа. Основні завдання державної політики у сфері медіа. Суб'єкти у сфері медіа. Ліцензування та реєстрація у сфері медіа. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення та її повноваження. Спільне регулювання у сфері медіа. Відповідальність за порушення законодавства у сфері медіа. Особливості правового регулювання медіа в умовах збройної агресії.

Медіа як учасники правовідносин в сфері авторського права. Авторське право суб'єктів, що беруть участь в діяльності медіа.

Нормативно-правові акти: 13, 14, 16, 20.

Література: 1, 2, 5, 14, 22, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 33, 34.

Тема 5. Правові механізми здійснення інформаційних прав.

Поняття та зміст права на інформацію. Гарантії та принципи здійснення інформаційних прав. Форми реалізації інформаційних прав. Договори про передачу права на інформацію. Особливості реалізації інформаційних прав у сфері правовідносин інтелектуальної власності.

Література: 8, 9, 11, 12, 14, 19, 22, 27, 28, 38.

Змістовий модуль 2. Правовий режим окремих видів інформації. Захист інформаційних прав та інформаційних відносин.

Тема 6. Право на науково-технічну інформацію.

Поняття науково-технічної інформації. Об'єкт та суб'єкти відносин у сфері науково-технічної. Правовий режим науково-технічної інформації. Національно система науково-технічної інформації. Науково-технічна інформації як об'єкт майнових відносин. Державна політика у сфері науково-технічної інформації.

Література: 12, 14, 22, 28.

Тема 7. Правовий режим державної таємниці.

Державна таємниця як різновид таємної інформації. Види інформації, яка може бути віднесена до державної таємниці. Порядок віднесення інформації до державної таємниці. Державна політика щодо захисту державної таємниці. Організаційно-правові заходи охорони та захисту державної таємниці. Основні засади віднесення відомостей що містять ознаки державної таємниці до різних ступенів секретності.

Література: 8, 9, 12, 14, 16, 18, 28.

Тема 8. Комерційна таємниця.

Нормативно-правове регулювання охорони та захисту комерційної таємниці як особливого види таємної інформації. Поняття, правова природа та ознаки комерційної таємниці. Об'єкти комерційної таємниці та суб'єкти права на комерційну таємницю. Співвідношення з поняттями ноу-хау, конфіденційна інформація, банківська таємниця. Механізм визначення переліку інформації, що становить комерційну таємницю. Перелік відомостей, що не можуть становити комерційну таємницю.

Література: 2, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 17, 21, 35-37.

Тема 9. Захист інформаційних прав та інформаційних відносин.

Гарантії захисту інформаційних прав. Цивільно-правові способи захисту інформаційних прав. Особливості захисту майнових та особистих немайнових інформаційних прав у різних сферах інформаційної діяльності. Відповідальність за порушення законодавства у сфері інформаційних відносин. Проблеми інформаційної безпеки і перспективи захисту інформаційних прав та інформаційних відносин у сучасному інформаційному суспільстві.

Література: 2, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 17, 21, 35-37.

4. Структура залікового кредиту дисципліни „Інформаційне право” денна форма навчання

Назва теми	Кількість годин				
	Лекції	Прак-тичні	Індивідуаль-на робота	Самост-робота	Контр. заходи
Тема 1: Сутність та зміст інформаційного права	2	2	1	10	усне опитування, тестування
Тема 2. Інформаційне законодавство України	2			10	усне опитування, тестування
Тема 3. Інформаційні правовідносини	4	2	1	10	усне опитування, тестування
Тема 4. Правове регулювання медіа	4	2		16	усне опитування, тестування, кейси
Тема 5. Правові механізми здійснення інформаційних прав	4	2		10	усне опитування, тестування, кейси
Тема 6. Право на науково-технічну інформацію	2	2	2	10	усне опитування, тестування
Тема 7. Правовий режим державної таємниці	4	2		10	усне опитування, тестування, кейси
Тема 8. Комерційна таємниця	4	3		10	усне опитування, тестування, кейси
Тема 9. Захист інформаційних прав та інформаційних відносин	4		1	10	усне опитування, тестування, кейси
Тренінг				4	
Разом	30	15	5	100	

заочна форма навчання / магістр

Назва теми	Кількість годин			
	Лекції	Прак-тичні	Сам-робота	Контр. заходи
Тема 1: Сутність та зміст інформаційного права	2	2	16	усне опитування, тестування
Тема 2. Інформаційне законодавство України			16	усне опитування, тестування
Тема 3. Інформаційні правовідносини			16	усне опитування, тестування
Тема 4. Правове регулювання медіа	2		16	тестування, кейси
Тема 5. Правові механізми здійснення інформаційних прав			16	тестування, кейси
Тема 6. Право на науково-технічну інформацію	2		10	усне опитування, тестування
Тема 7. Правовий режим державної таємниці			16	тестування, кейси

Тема 8. Комерційна таємниця	2	2	16	тестування, кейси
Тема 9. Захист інформаційних прав та інформаційних відносин			16	тестування, кейси
Разом	8	4	138	

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття 1. Сутність та зміст інформаційного права. Інформаційне законодавство України

***Мета:** знати поняття інформаційного права, його місце в системі права України та особливість міжгалузевого характеру. Аналізувати проблеми розвитку та реформування інформаційного законодавства в період переходу до інформаційного суспільства та на сучасному етапі.*

1. Поняття інформаційного права.
2. Об'єкт, предмет і методи інформаційного права.
3. Основні принципи інформаційного права.
4. Місце інформаційного права в юридичній науці.
5. Міжгалузевий зв'язок інформаційного права.
6. Структура науки і навчальної дисципліни "Інформаційне право".
7. Сутність інформаційного законодавства.
8. Нормативні акти у сфері інформаційних відносин.
9. Проблеми розвитку та реформування інформаційного законодавства в період переходу до інформаційного суспільства.
10. Інформаційне право та інформаційне законодавство.

Нормативно-правові акти: 1-35.

Література: 8, 9, 11, 12, 14, 22, 24, 28, 32.

Практичне заняття 2. Інформаційні правовідносини.

***Мета:** знати поняття та підстави виникнення інформаційних правовідносин. Уміти аналізувати інформацію в залежності від сфери у якій виникають правовідносини. Знати зміст інформаційних правовідносин.*

1. Поняття інформаційних правовідносин.
2. Підстави виникнення цивільних інформаційних правовідносин.
3. Види інформаційних правовідносин.
4. Суб'єктивний склад цивільних інформаційних правовідносин.
5. Інформація як об'єкт інформаційних правовідносин.
6. Види інформації.
7. Зміст інформаційних правовідносин.

Література: 8, 9, 11, 12, 14, 19, 22, 27, 28, 38.

Практичне заняття 3. Правове регулювання медіа.

1. Законодавство у сфері медіа.
2. Основні завдання державної політики у сфері медіа.
3. Суб'єкти у сфері медіа. Ліцензування та реєстрація у сфері медіа.
4. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення та її повноваження.
5. Спільне регулювання у сфері медіа.
6. Відповідальність за порушення законодавства у сфері медіа.
7. Особливості правового регулювання медіа в умовах збройної агресії.
8. Медіа як учасники правовідносин в сфері авторського права.
9. Авторське право суб'єктів, що беруть участь в діяльності медіа.

Нормативно-правові акти: 13, 14, 16, 20.

Література: 1, 2, 5, 14, 22, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 33, 34.

Практичне заняття 4. Правові механізми здійснення інформаційних прав.

Мета: знати гарантії та принципи здійснення інформаційних прав. Вміти аналізувати договори про передачу права на інформацію. Знати особливості реалізації інформаційних прав у сфері правовідносин інтелектуальної власності.

1. Поняття та зміст права на інформацію.
2. Гарантії та принципи здійснення інформаційних прав.
3. Форми реалізації інформаційних прав.
4. Договори про передачу права на інформацію.
5. Особливості реалізації інформаційних прав у сфері правовідносин інтелектуальної власності.

Література: 8, 9, 11, 12, 14, 19, 22, 27, 28, 38.

Тема 5. Право на науково-технічну інформацію.

Мета: знати правовий режим науково-технічної інформації, об'єкт та суб'єкти відносин у сфері науково-технічної інформації. Уміти аналізувати національну систему науково-технічної інформації.

1. Поняття науково-технічної інформації.
2. Об'єкт та суб'єкти відносин у сфері науково-технічної .
3. Правовий режим науково-технічної інформації.
4. Національно система науково-технічної інформації.
5. Науково-технічна інформації як об'єкт майнових відносин.
6. Державна політика у сфері науково-технічної інформації.

Література: 12, 14, 22, 28.

Тема 6. Правовий режим державної таємниці.

Мета: вміти аналізувати сучасний стан правової охорони та захисту державної таємниці в Україні. Знати основні засади та порядок віднесення відомостей що містять ознаки державної таємниці до різних ступенів секретності.

1. Державна таємниця як різновид таємної інформації.
2. Види інформації, яка може бути віднесена до державної таємниці.
3. Порядок віднесення інформації до державної таємниці.
4. Державна політика щодо захисту державної таємниці.
5. Організаційно-правові заходи охорони та захисту державної таємниці.
6. Основні засади віднесення відомостей що містять ознаки державної таємниці до різних ступенів секретності.

Література: 8, 9, 12, 14, 16, 18, 28.

Тема 7. Комерційна таємниця. Захист інформаційних прав та інформаційних відносин.

Знати: організаційно-правові процедури забезпечення охорони та захисту комерційної таємниці суб'єкта господарювання. Знати особливості захисту майнових та особистих немайнових інформаційних прав у різних сферах інформаційної діяльності. Уміти аналізувати сучасні проблеми забезпечення інформаційної безпеки людини та держави. Уміти дослідити та обґрунтувати перспективи захисту інформаційних прав та інформаційних відносин у сучасному інформаційному суспільстві.

1. Нормативно-правове регулювання охорони та захисту комерційної таємниці як особливого види таємної інформації.
2. Поняття, правова природа та ознаки комерційної таємниці.
3. Об'єкти комерційної таємниці та суб'єкти права на комерційну таємницю.
4. Співвідношення з поняттями ноу-хау, конфіденційна інформація, банківська таємниця.
5. Механізм визначення переліку інформації, що становить комерційну таємницю.
6. Перелік відомостей, що не можуть становити комерційну таємницю.
7. Гарантії захисту інформаційних прав.

8. Цивільно-правові способи захисту інформаційних прав.
  9. Особливості захисту майнових та особистих немайнових інформаційних прав у різних сферах інформаційної діяльності.
  10. Відповідальність за порушення законодавства у сфері інформаційних відносин.
  11. Проблеми інформаційної безпеки і перспективи захисту інформаційних прав та інформаційних відносин у сучасному інформаційному суспільстві.
- Література: 2, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 17, 21, 35-37.*

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Комплексне практичне індивідуальне завдання (далі – КПЗ) є видом поза аудиторної індивідуальної роботи студента навчального чи навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і є окремим заліковим модулем з дисципліни. КПЗ є невід’ємною частиною навчального процесу і розцінюється як серйозне осмислення набутих знань отриманих студентом при вивченні дисципліни «Інформаційне право».

КПЗ забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення курсу: підручники, навчальні та методичні посібники, опорні конспекти лекцій тощо.

Види індивідуальних науково (навчально)-дослідних завдань:

- виступ на наукових конференціях (друковані тези);
- участь в інтернет-конференціях;
- конспект з теми (модуля) за заданим або власно розробленим студентом планом;
- реферат з теми (модуля) або вузької проблематики;
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історичні розвідки тощо;
- розроблення навчальних та діагностичних тестових завдань (з теми, модуля, курсу).
- виготовлення схем, розроблення структурно-функціональних схем.
- написання есе, творчих завдань тощо.

КПЗ з дисципліни «Інформаційне право» включає :

1. Розгорнуте конспектування наукових статей з критичними коментарями і аргументованою оцінкою їх основних положень і/чи головної ідеї.

2. Аналіз судової практики за пропонованою темою (складання структурно-логічних схем по обраній темі).

Теми КПЗ

1. Доступ до відкритої інформації.
2. Електронно-цифровий підпис як інститут інформаційного права.
3. Персональні дані як інститут інформаційного права.
4. Інформація з обмеженим доступом: поняття і види.
5. Інформація як об'єкт майнових відносин.
6. Інформаційна продукція та інформаційні послуги.
7. Банківська таємниця.
10. Охорона «ноу-хау».
11. Службова таємниця.
12. Неприпустимість зловживання правом на інформацію.
13. Комерційна таємниця та її співвідношення з іншими видами таємної інформації.
14. Правові проблеми захисту особи, суспільства та держави від впливу шкідливої інформації.
15. Інтелектуальна власність в контексті дотримання інформаційних прав.
16. Державна таємниця як вид таємної інформації.

17. Порядок віднесення інформації до державної таємниці.
18. Засекречування інформації.
19. Охорона державної таємниці.
20. Доступ до таємної інформації (документів) та забезпечення безпеки їх використання.
21. Захист авторських прав в сфері діяльності організацій ЗМІ.
22. Інформаційні агентства як суб'єкти цивільних інформаційних правовідносин.
23. Організації мовлення як суб'єкти правовідносин в сфері інтелектуальної власності.
24. Авторське право в сфері діяльності друкованих ЗМІ.
25. Інформаційні ресурси.
26. Глобальна інформаційна мережа Інтернет як об'єкт інформаційного права.
27. Інтернет-ЗМІ як новий вид мас-медіа.
28. Технічний захист інформації, що містить державну та комерційну таємницю.
29. Правова характеристика уніфікованих основ захисту комерційної таємниці в міжнародному праві
30. Правове регулювання питань збереження комерційної таємниці при укладенні підприємницьких договорів і веденні ділових переговорів.
31. Застосування норм господарського законодавства за неправомірне збирання, розголошення або використання відомостей, що є комерційною таємницею.
32. Адміністративна відповідальність за порушення режиму державної таємниці.
33. Кримінальна відповідальність за розголошення державної таємниці.
34. Охорона секретних винаходів.
35. Технічний захист інформації, що містить комерційну таємницю.
36. Захист порушеного права на комерційну таємницю в юрисдикційній формі.
37. Особливості правової охорони конфіденційної інформації при укладенні угоди з іноземною фірмою.
38. Охорона ноу-хау.
39. Охорона банківської таємниці в кримінальному процесі.
40. Інформаційні війни.
41. Інформаційна безпека держави в умовах глобалізації.
42. Інформаційна безпека: види загроз та шляхи забезпечення.
43. Електронна комерція як складова електронного бізнесу.
44. Піратство та плагіат у ЗМІ.
45. Проблеми захисту інформаційних прав в мережі Інтернет.
46. Аналіз договору про НДДКТР.
47. Характеристика договору комерційної концесії.
48. Фейкова інформація у сучасному світі.

3. *Скласти проект захисту комерційної таємниці на прикладі...*

1. Визначити дії правового характеру;
2. Визначити поетапно дії організаційного, психологічного та технічного характеру.
3. Як додатки оформити наступні документи:
  - 1) положення про комерційну таємницю;
  - 2) перелік інформації, що віднесено до комерційної таємниці;
  - 3) проект договору про нерозголошення комерційної таємниці;
  - 4) угода про конфіденційність з відвідувачами підприємства;
  - 5) службова записка з пропозицією віднесення інформації до комерційної таємниці

7. Самостійна робота

Самостійна робота є основним способом засвоєння студентами навчального матеріалу в позааудиторний час без участі викладача. Обсяг і зміст самостійної роботи визначається робочою програмою та робочим планом у межах встановленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача. Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів: конспектами лекцій викладача, підручниками, навчальними та методичними посібниками, монографічною літературою і періодикою, а також засобами самоконтролю (тестами, ситуаційними завданнями).

№ п/п	Тематика	К-сть годин	
		дфн	зфн
1.	Національне законодавство у сфері інформаційних правовідносин.	5	5
2.	Міжнародно-правові акти як джерела інформаційного права.	5	5
3.	Правове регулювання електронного документообігу.	5	5
4.	Глобальна інформаційна мережа Інтернет як об'єкт інформаційного права.	5	5
5.	Національна програма інформатизації України.	5	5
6.	Види інформації за режимами доступу.	2	5
7.	Види інформаційної діяльності.	2	5
8.	Право власності на інформацію.	2	5
9.	Інформаційно-правові аспекти реклами.	4	5
10.	Договори у сфері інформаційних правовідносин.	5	10
11.	Інформація та науково-технічний прогрес.	5	10
12.	Інформаційна політика держави.	5	5
13.	Роль медіа на сучасному етапі розвитку країни.	5	5
14.	Свобода вільного поширення та збирання інформації.	5	5
15.	Порядок віднесення інформації до державної таємниці.	4	10
16.	Державна політика щодо захисту державної таємниці.	2	6
17.	Організаційно-правові заходи охорони та захисту державної таємниці.	10	10
18.	Нормативно-правове регулювання охорони та захисту комерційної таємниці як особливого виду таємної інформації.	10	16
19.	Проблеми інформаційної безпеки і перспективи захисту інформаційних прав та інформаційних відносин у сучасному інформаційному суспільстві.	10	16
	Тренінг	4	
	Разом	100	138

7. Організація і проведення тренінгу

Трeнінг (*англ. training*) — це запланований процес модифікації (зміни) відношення, [знання](#) чи поведінкових навичок того, хто навчається, через набуття навчального [досвіду](#) з тим, щоб досягти ефективного виконання в одному виді діяльності або в певній галузі. Тренування (від англ. to train — виховувати, навчати) — комплекс вправ для тренування в чому-небудь. Тренування — система підготовки [організму](#) людини з метою пристосування його до підвищених вимог і складних умов роботи й життя.

Порядок проведення тренінгу

1. **Вступна частина** проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.
2. **Організаційна частина** полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.
3. **Практична частина** реалізується шляхом виконання завдань у групах студентів з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.
4. **Підведення підсумків.** Обговорюється результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

Тематика тренінгу

Тематика: Розробка ефективних механізмів захисту інформації, що містить комерційну таємницю.

Порядок проведення:

Для досягнення успіху реалізації проекту захисту треба визначити: що саме конкретно потрібно захищати, від кого захищати, коли, якими засобами; хто здійснює організацію і забезпечення захисту; хто здійснює оцінку ефективності і достатності захисту; яка сума витрат використовується для захисту.

Системний підхід для розв'язання поставлених питань необхідно представити у вигляді чітко формалізованої методики «OPSEC» (Operation Security).

Процес здійснення організації захисту інформації за методом «OPSEC» провести поетапно в рамках розробки і реалізації проекту захисту.

Література: 2, 8, 9,, 12, 14, 16, 17, 36, 37.

9. Методи навчання

У навчальному процесі використовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, групова робота, комунікативні техніки, реферування, а також методи опитування, тестування, ділові ігри тощо.

10. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КПЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни „Інформаційне право” визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

(%)

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Разом
30 %	40 %	30 %	
1. Опитування під час занять (Тема 1-5) = 25 балів. 2. Письмова робота = 75 балів.	1. Опитування під час занять (Тема 6-9) = 30 балів. 2. Письмова робота = 70 балів	1. Активна участь у тренінгах = 10 балів. 2. Написання КПЗ, на основі сформованих індивідуальних завдань = 50 балів. 3. Захист КПЗ = 40 балів.	

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№п/п	Найменування	№ теми
2.	Мультимедійний проектор	1-9
3.	Система <i>moodle.wuni.edu.ua</i>	1-9
4.	Кейсові завдання з дисципліни	1-9

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. 1996. №30. Ст.141.
2. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. 2003 №18-22, Ст.144.
3. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / За заг. ред. В.К.Мамутова. К.: Юрінком Інтер, 2004. 688 с.

4. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / Кол. авт.: Г. Л. Знаменський, В. В. Хахулін, В. С. Щербина та ін.; За заг. ред. В. К. Матузова. К.: Юрінком Інтер, 2004. 688 с.
5. Цивільний кодекс України. Прийнятий Верховною Радою України від 16 січня 2003 р. № 435-4 // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40 – 44. Ст. 356.
6. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. / За відповід. ред. О. В. Дзери (кер. авт. кол.), Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2005. Т. I. 832 с.
7. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / За ред. В.М. Коссака. К.: Істина, 2004. 976 с.
8. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. № 1618-IV // Відомості Верховної Ради. 2004. N 40-41, 42. ст. 492.
9. Кримінальний кодекс України. Прийнятий Верховною Радою України 5 квітня 2001 р. № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25 26. Ст. 131.
10. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. Додаток до №51. Ст. 1122. Із змінами і доповненнями станом на 1 квітня 2002р. Х.: Одисей, 2002.
11. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. № 2747-IV // Відомості Верховної Ради. 2005. - N 35-36, N 37. ст. 446.
12. Про інформацію: Закон України в редакції Закону від 13.01.2011 р. № 2938-VI ([2938-17](#)) // Відомості Верховної Ради України. 2011. № 32. Ст.313.
13. Про авторське право і суміжні права: Закон України в редакції Закону від 15.04.20023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>
14. Про медіа: Закон України в редакції Закону від 02.07.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>.
15. Про державну таємницю: Закон України в редакції Закону від 21.09.99 р. № 1079-XIV // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 49. Ст.428.
16. Про державну підтримку медіа, гарантії професійної діяльності та соціальний захист журналістів: Закон України в редакції від 31.03.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540/97-%D0%B2%D1%80#Text>
17. Про рекламу: Закон України в редакції Закону від 11. 07. 2023 р. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80#Text>
18. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 19.04.2014 р. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>
19. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України в редакції від 01.07.2022 р. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>
20. Про суспільні медіа України: Закон України в редакції від 31.03.2023 р. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1227-18#Text>
21. Про культуру: Закон України 14.12.2010 р. № 2778-VI // Відомості Верховної Ради України. 2011. № 24. Ст.168.
22. Указ Президента України №47/2017 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про Доктрину інформаційної безпеки України» URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/47/2017> -
23. [Про затвердження Інструкції зі статистики заробітної плати](#): Наказ Держкомстату України від 13.01.2004 р. № 5. // URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04>
24. [Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати](#): Постанова Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 р. № 100. // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/100-95-%D0%BF>
25. [Про затвердження мінімальних ставок винагороди \(роялті\) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав](#): Постанова Кабінету Міністрів України від 18.01.2003 № 72. // URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/72-2003-%D0%BF>

26. Рекомендації для телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги щодо публічного використання об'єктів авторського права і суміжних прав: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. // URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/Print?lang=uk-UA&id=bb74e27d-6993-4e85-9fdb-0b6a601b59bf>
27. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 р.: набула чинності для України 25 грудня 1991 р. // URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_123/page
28. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів / В О інтелектуальної власності; Конвенція, Міжнародний документ від 24.07.1971 р. // URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_051
29. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право / ВО інтелектуальної власності; Договір, Міжнародний документ від 20.12.1996 р. // URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770
30. Директива 89/552/ЄЕС Ради Європейського Співтовариства від 3 жовтня 1989 року про координацію певних положень, визначених законами, підзаконними актами, та адміністративних заходів у державах-членах, що стосуються здійснення діяльності з телевізійного мовлення «Телебачення без кордонів» // Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци: кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. – С.652-668.
31. Директива Ради 91/250/ЄЕС від 14 травня 1991 року про правову охорону комп'ютерних програм // Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци: кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. С.686-692.
32. Директива Ради 93/83/ЄЕС від 27 вересня 1993 року про координацію деяких положень авторського права і суміжних прав за застосування їх до супутникового мовлення та кабельної ретрансляції // Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци: кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. С.708-715.
33. Директива Європейського парламенту та Ради 96/9 ЄС від 11 березня 1996 року про правову охорону баз даних // Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци: кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2006..716-724.
34. Директива Європейського Парламенту та Ради Європи 2010/13/ЄС від 10 березня 2010 року про узгодження певних положень, визначених законами, підзаконними актами та адміністративними положеннями у державах-членах стосовно надання аудіовізуальних медіа послуг. // URL: <http://cedem.org.ua/library/dyrektyva-yevropejskogo-parlamentu-ta-rady-yees-2010-13/>
35. Директива Європейського парламенту та Ради 2001/29/ЄС від 22 травня 2001 року про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві // Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци: кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. – С.725-741.

Рекомендована література:

1. Inna Zaitseva-Kalaur, Anna Stakhyra PROBLEMATIC ISSUES OF DEFINING DIGITAL CONTENT AS AN OBJECT OF COPYRIGHT Art and Science. 2020, Vol. 3. P. 16-26.
2. Oksana Vivchar, Inna Zaitseva-Kalaur, Oksana Redkva, Volodymyr Gevko Organizational and legal procedures for ensuring the security and protection of an economic entity: a security knowledge approach. *Studia Prawnoustrojowe* 46 UWM. 2019. p.453-465.

3. Daniel J. Solove, Paul M. Schwartz INFORMATION PRIVACY LAW NEW 7th Edition, Wolters Kluwer 2021.
4. Daniel J. Solove, Paul M. Schwartz. Privacy Law Fundamentals, Fifth Edition (Digital). An IAPP Publication. 2019. 318 с.
5. James Boyle, Jennifer Jenkins. Intellectual Property: Law & the Information Society - Cases and Materials. 2018. 810 с.
6. Quintais, J. Copyright in the Age of Online Access: Alternative Compensation Systems in EU Law. Kluwer Law International, 2018.
7. Razmetaeva Y. Hybrid war, information technologies and the legal vacuum in the digital world. 5th International Conference of PhD Students and Young Researchers «How deep is your law? Brexit. Technologies. Modern conflicts». Conference papers, 27 – 28 April 2018. Vilnius, Lithuania: Vilnius University Faculty of Law, 2018. P.354–365.
8. Брижко В. М., Фурашев В. М. Інформаційне право та інформаційне законодавство. Право. 2021. 288 с.
9. Концепція оновлення Цивільного кодексу України. Київ: Видавничий дім “АртЕк”. 2020. 128 с.
10. Інформаційна безпека. Підручник / В. В. Остроухов, М. М. Присяжнюк, О. І. Фармагей, М. М. Чеховська та ін.; під ред. В. В. Остроухова К.: Видавництво Ліра-К, 2021. 412 с.
11. Інформаційні відносини в мережі інтернет: теоретико-правовий аспект / Янчук Ю.В. Право і суспільство. №5. Ч.2 2020. С.151-155.
12. Інформаційне право: навчальний посібник / А.Ю. Нашинець-Наумова. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 136 с.
13. Задорейко О.В. Концептуальні основи захисту інформаційного суверенітету України. Фенікс .2018. 112 с.
14. О.І. Вівчар, І.В. Зайцева-Калаур, М.Ф. Зяйлик Нормативно-правові аспекти міжнародного співробітництва: безпекознавчі контексти. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. № 2. С. 119–124.
15. Зайцева-Калаур І.В., Кучарська Х.А. До питання про обмеження права на свободу вираження поглядів та свободу інформації // Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «України в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід» (16-17 квітня 2021 року). Тернопіль. 2021. С.120-123.
16. Зайцева-Калаур І.В. Охорона державної та комерційної таємниці: опорний конспект лекцій. Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б., 2018. 147с.
17. Зайцева-Калаур І.В. Організаційно-правові процедури забезпечення охорони та захисту комерційної таємниці суб’єкта господарювання. *Актуальні проблеми правознавства*. 2018. №4. С.37-45.
18. Організація охорони державної таємниці в Україні : навчальний посібник / А. М. Супруненко, І. І. Башта, А. М. Лисеюк, К. С. Свіріна ; Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь : УДФСУ, 2020. 370 с. (Серія «На допомогу студенту УДФСУ»; т. 68).
19. Сибіга О. М. Право особи на доступ до публічної інформації: адміністративно-правове забезпечення і захист: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 370 с.
20. Зайцева-Калаур І. В., Мат’яш К. Г. Інформація в умовах війни. Російсько-українська війна: право, безпека, світ [Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, м. Тернопіль, Західноукраїнський національний університет, 29-30 квітня 2022 р.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. С.223-227.
21. Сібільова О.В. Договори в сфері надання інформаційних послуг : дис. ... доктора філософії 081. Харків, 2020. С. 7 (254 с.)
22. Ковалів М. В., Єсімов С. С., Ярема О. Г. Інформаційне право України : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 416 с.
23. Юдін В. Ю. Електронна комерція та її правове регулювання. Юридичний науковий

- електронний журнал. 2020. № 8. С. 213–216.
24. Товкун Л. В., Федоровська М. А. Актуальні питання правового регулювання електронної комерції в Україні. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 9. С. 282–286. 4.
  25. Головій Л., Янчик Ю. Правове регулювання інформаційних відносин у сфері електронної комерції. Право. Людина. Довкілля. 2020. № 2. Т. 11. С. 150–157.
  26. Сопільник Л., Ковалів М., Єсімов С. Особливості правового забезпечення інформаційної безпеки при використанні хмарних технологій органами державної влади. Traektoriâ Nauki = Path of Science. 2020. Vol. 6. N 6. S. 5006–5013.
  27. Актуальні проблеми інтелектуальної власності в інформаційній сфері. Інформаційно-аналітичний дайджест № 1 (січень). Київ : Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, 2022. 236 с.
  28. Актуальні юридичні питання в діяльності реформованих ЗМІ. 2020. URL: <https://rm.coe.int/presentation-webinar-1-30042020/16809e1151>
  29. Панченко О. А. Засоби масової комунікації як платформа державної інформаційної політики. Державне управління. 2020. № 4. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/4_2020/4.pdf
  30. Яковлев П. О. Державне регулювання у сфері телебачення в контексті забезпечення інформаційної безпеки. Правова позиція. 2020. № 3 (28). С. 82–86.
  31. Ярема О. Г., Цьона С. Ю. Недобросовісна реклама: поняття та характерні риси. Шляхи розвитку науки в сучасних кризових умовах: тези доповідей І міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (28–29 травня 2020 р., Дніпро). 2020. С. 595–597. URL: <http://www.wayscience.com/konferentsiya-1-28-29-travnua-2020>
  32. Інтернет свобода в Україні 2020. Дотримання прав людини та основоположних свобод в Інтернеті. URL: <https://dslua.org/wpcontent/uploads/2021/09/Internet-svoboda-2020.pdf>
  33. Довгань О. Теоретичні засади професійної діяльності журналістів. Філософські та методологічні проблеми права. 2019. № 1 (17). С. 117–121.
  34. Сорока Н. Є. Авторське право і суміжні права в інформаційному суспільстві: європейський досвід. Право. 2019. 334 с.
  35. Харитонов Є.О., Давидова І.В., Клименко Н.І. Інформаційна безпека: проблеми приватного права. Серія «Цивілістика та ІТ-право». Одеса. 2019. 276 с.
  36. Зайцева-Калаур Інна, Венгер Олена Окремі питання гармонізації законодавства України та законодавства ЄС щодо охорони та захисту комерційної таємниці The VII th International scientific and practical conference «Topical issues of science and practice» November 02-06, 2020 London, Great Britain 2020. 781 p
  37. Linklaters. Adoption of the Belgian Act on the Protection of Trade Secrets. URL: <https://www.linklaters.com/en/insights/publications/2018/july/adoption-of-the-belgian-act-on-the-protectionof-trade-secrets>.
  38. Інформаційне право та інформаційне законодавство / Брижко В. М., Фурашев В. М. Харків : Право, 2021. 288 с.

Інші джерела

Перелік рекомендованих періодичних видань	Інформаційні ресурси в Інтернеті	Ел.адреса
Вісник Академії прокуратури України 3	Офіційний сайт Верховної Ради України	www.zakon.rada.gov.ua
Вісник Верховного Суду України	Законопроекти України (сайт ВРУ)	www.zakon.gov.ua

Вісник Конституційного Суду України	Сайт нормативно-правових документів Кабінету Міністрів України	www.kmu.gov.ua
Вісник прокуратури	Офіційний сайт Верховного Суду України	www.scourt.gov.ua
Влада. Людина. Закон	Офіційний сайт представництва Президента України	www.prezident.gov.ua
Офіційний вісник України	Офіційний сайт Міністерства Юстиції України	https://minjust.gov.ua/ua
Підприємництво, господарство і право	Офіційний сайт Національного банку України	www.bank.gov.ua
Право і практика	Офіційний сайт Вищої ради юстиції України	www.vru.gov.ua
	Офіційний сайт Третейської палати України	www.arbitrationchamber.org.ua
	Офіційний сайт Служби безпеки України	http://www.sbu.gov.ua/sbu/
	Офіційний сайт Всеукраїнської Асоціації приватних детективів	http://aupd.org/ru/services
	Офіційний сайт ДБР	https://dbr.gov.ua/pidslidnist
	Офіційний сайт НАБУ	https://nabu.gov.ua/